

*Tudora Pițilă
Cleopatra Mihăilescu*

Teste de limba română

*56 de teste
de aprofundare și dezvoltare*

*clasa
a IV-a*

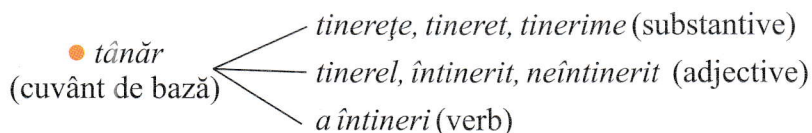

VOCABULAR

◆ **Vocabularul** se definește ca totalitatea cuvintelor unei limbi.

◆ **Familia de cuvinte** este un grup de cuvinte (substantive, adjective, verbe, alte părți de vorbire) înrudite ca sens și care provin dintr-un cuvânt de bază.

◆ **Cuvântul** este o unitate de bază a vocabularului, dotat cu sens și formă (înveliș sonor).

■ Cuvinte cu formă diferită și sens asemănător (sinonime)

● *zăpadă – nea, omăt*

● *drapel – steag*

■ Cuvinte cu sens opus (antonime)

● *pace – război*

● *rece – cald*

■ Cuvinte cu aceeași formă, dar cu sens diferit (omonime)

● *păr¹ – păr²*

● *car¹ – car²*

Pe drum trece un *car*.

(*car* – substantiv)

Eu *car* un coș cu mere.

(*car* – verb)

Lui Mihai *i*-am dat o carte

(*i* – pronume)

Acela-*i* prietenul meu.

(*-i* – verb)

◆ **Silaba** este sunetul sau grupul de sunete care se pronunță cu o singură deschidere a gurii.

● *om*

● *ca-să*

● *per-dea*

● *sculp-tu-ră*

● *i-ne-gal*

SUNET ȘI LITERĂ

◆ **Sunetul** este cea mai mică unitate sonoră a unei limbi.

■ **Vocala** este sunetul care se rostește fără ajutorul altor sunete: *a, ă, e, i, î, o, u*.

■ **Consoana** este un sunet care se rostește cu ajutorul unei vocale: *b, c, d, f, g, h, j, k, l, m, n, p, r, s, ș, t, ț, v, z, x*.

◆ **Litera** este semnul grafic al sunetului.

■ Litere diferite pentru sunete diferite: *a, ă, b, c, d, f, g, h, j, l, m, n, o, p, r, s, ș, t, ț, u, v, z.*

■ Litere diferite pentru același sunet

● Literele *â, î*, corespund sunetului „î”.

● *zână*

● *împărat*

● Literele *i, y*, corespund sunetului „i”.

● *inel*

● *yală*

■ O singură literă pentru mai multe sunete

● Litera *x* corespunde grupurilor de sunete „cs” sau „gz”.

● *excursie*

● *examen*

■ Un grup de litere pentru un singur sunet (consoană)

● Grupurile de litere *ce, ci, ge, gi, che, chi, ghe, ghi* notează o consoană în cazul în care sunt urmate de o vocală în aceeași silabă.

● *ceas* (*evc*)

● *eloc* (*evc*)

● *geam* (*evc*)

● *cheamă* (*evcv*)

● *chilar* (*evc*)

● *gheară* (*evcv*)

■ Un grup de litere pentru un grup de sunete (consoană și vocală)

● Grupurile de litere *ce, ci, ge, gi, che, chi, ghe, ghi* notează o consoană și o vocală când sunt urmate de o consoană în aceeași silabă.

● *cer* (*evc*)

● *elrc* (*evcc*)

● *ger* (*evc*)

● *chef* (*evc*)

● *chitară* (*evcvcv*)

● *ghindă* (*evccv*)

PĂRȚI DE VORBIRE

◆ **Cuvintele** pot fi grupate în părți de vorbire: substantive, adjective, pronume, numere, verbe și alte părți de vorbire.

◆ **Substantivul** este partea de vorbire care denumește ființe, lucruri, fenomene ale naturii, nume de însușiri, de stări sufletești, de acțiuni.

● *copil*

● *masă*

● *ploaie*

● *bunătate*

● *bucurie*

● *muncă*

■ **Felul**

● comun: *fată*

● propriu: *Ioana*

■ Genul

- masculin: *un copil - doi copii*
- feminin: *o carte - două cărți*
- neutru: *un creion - două creioane*

■ Numărul

- singular: *fată*
- plural: *fete*

◆ **Adjectivul** este partea de vorbire care exprimă însușirea unui substantiv.

- *frumos*
- *alb*
- *înalt*

■ Adjectivul se acordă în gen și număr cu substantivul pe care îl determină.

- *băiat inteligent – băieți inteligenți*
- *fată inteligentă – fete inteligente*

■ Adjectivul poate sta atât înainte, cât și după substantivul determinat.

- *elevă silitoare – silitoarea elevă*
- *cercel auriu – cercei aurii – auriii cercei*

■ Uneori, adjectivele devin substantive.

- *O femeie tânără se plimbă în parc.* (adjectiv)
- *Tânăra se plimbă în parc.* (substantiv provenit din adjectiv)
- *Tânărul se plimbă în parc.* (substantiv provenit din adjectiv)

◆ **Pronumele** este partea de vorbire care ține locul unui substantiv.

◆ Pronumele personal indică persoanele care participă la actul comunicării.

- *eu*
- *te*
- *nouă*
- *l-*
- *dânsul*

◆ Pronumele personal de politețe arată respectul față de o persoană.

- *dumneata*
- *dumneavoastră*

■ Persoana

- I: *eu, noi, m-, ni-, ne-, mine*
- a II-a: *tu, voi, ți, vă, îți, v-, tine*
- a III-a: *ea, el, îi, o, lor, le*

■ Numărul

- singular: *eu, te, o, mine, tine*
- plural: *voi, nouă, le*

■ **Genul** (numai pentru pronumele la persoana a III-a)

- masculin: *el, ei, -l*
- feminin: *ea, ele, o*

◆ **Numeralul** este partea de vorbire care exprimă un număr sau ordinea obiectelor.

- *doi*
- *cincisprezece*
- *primul*
- *întâi*

◆ **Verbul** este partea de vorbire care exprimă acțiunea, starea, existența.

- *a scrie*
- *a sta*
- *a exista*

■ Timpul

- prezent: *merg, mergem*
- trecut: *am mers, mergeam*
- viitor: *voi merge*

■ Persoana

- I: *merg, mergem*
- a II-a: *mergi, mergeți*
- a III-a: *merge, merg*

■ Numărul

- singular: *merg, mergi, merge*
- plural: *mergem, mergeți, merg*

PROPOZIȚIA

◆ **Propoziția** este o comunicare cu un singur predicat.

■ **Propoziția simplă** este propoziția alcătuită numai din subiect și predicat.

- *Rândunica zboară.* (S PV)
- *Dan și Ioana cântă.* (S PV)
- Uneori, subiectul poate lipsi din propoziție.
 - *Plecăm.* (PV)
 - Doru a ieșit la joacă. *Aleargă.* (PV)

■ **Propoziția dezvoltată** este propoziția care conține, pe lângă subiect și predicat, și alte părți de propoziție.

- *Dan și Ioana cântă* un colind. (S PV C)
- *Plecăm* la munte. (PV C)

■ **Propoziția enunțiativă** este propoziția care comunică o informație.

- *Copilul citește.*
- **Propoziția enunțiativă afirmativă**
 - *Ieri a plouat.*
- **Propoziția enunțiativă negativă**
 - *Ieri nu a plouat.*

PĂRȚI DE PROPOZIȚIE

◆ **Predicatul verbal** este partea principală de propoziție care arată ce face subiectul.

■ Predicatul se exprimă prin verb.

● Ionuț *aleargă*.

◆ **Subiectul** este partea principală de propoziție care arată cine face acțiunea exprimată de predicat.

■ **Subiect simplu**

● *Fata citește*.

■ **Subiect multiplu**

● *Fata și băiatul citesc*.

● *Cartea cu povești, creionul albastru și caietul sunt pe masă*.

■ Subiectul poate fi exprimat prin substantiv, pronume personal sau pronume personal de politețe.

● *Dan învață*. (subiect exprimat prin substantiv)

● *Bătrânul se așază pe bancă*. (subiect exprimat prin substantiv provenit din adjectiv)

● *El și ea învață*. (subiect exprimat prin pronume personal)

● *Dumneata te odihnești*. (subiect exprimat prin pronume personal de politețe)

◆ **Atributul** este partea secundară de propoziție care determină un substantiv.

■ Atributul poate fi exprimat prin substantiv, adjectiv sau numeral cu valoare adjectivală.

● *Ochii băiatului străluceau*. (atribut exprimat prin substantiv)

● *Floarea albastră plutește pe lac*. (atribut exprimat prin adjectiv)

● *Radu are două baloane*. (atribut exprimat prin numeral cu valoare adjectivală)

◆ **Complementul** este partea secundară de propoziție care determină un verb.

■ Complementul poate fi exprimat prin substantiv, pronume personal sau pronume personal de politețe.

● *Pe lac plutește o barcă*. (complement exprimat prin substantiv)

● *Eu l-am văzut la spectacol*. (complement exprimat prin pronume personal)

● *Măine mergem la dumnealui*. (complement exprimat prin pronume personal de politețe)

SEMNE DE PUNCTUAȚIE

◆ **Punctul (.)** arată sfârșitul unei comunicări.

● *Ciocârlia cântă.*

◆ **Semnul exclamării (!)** se pune la sfârșitul unei propoziții care exprimă o mirare, o exclamare, un îndemn.

● *Ce rece este apa!*

◆ **Semnul întrebării (?)** se pune la sfârșitul unei propoziții prin care se întreabă ceva.

● *Cine recită poezia?*

◆ **Virgula (,)** delimitează:

● cuvintele unei enumerări;

● *Am pere, mere, prune.*

● o strigare de restul propoziției.

● *Vino, copile, în clasă!*

◆ **Două puncte (:)** anunță începutul:

● unui dialog;

● *Învățătoarea întreabă:*

– *Ai învățat poezia?*

● unei enumerări.

● *Am cumpărat fructe: mere, pere și prune.*

◆ **Linia de dialog (–)** indică începutul vorbirii fiecărui participant la o convorbire.

● *– De ce ai fost la librărie?*

– *Am cumpărat caiete.*

◆ **Punctele de suspensie (...)** arată o pauză în cursul vorbirii.

● *Ce să spun ... Nu-mi aduc aminte ... Era ... un om bun.*

◆ **Ghilimelele („“)** marchează:

● reproducerea exactă a cuvintelor unei persoane;

● *Îmi spunea mama: „Învățătura e mai bună decât toate“.*

● titlurile unor opere, spectacole ș. a.

● *Am citit „Amintiri din copilărie“, de Ion Creangă.*

◆ **Ghilimelele (« »)** marchează reproducerea exactă a cuvintelor unei persoane, într-un citat:

● „Trei petunii subțirele

Farmec dând regretelor,

Stau de vorbă între ele:

«Ce ne facem, fetelor?»

George Topîrceanu - *Rapsodii de toamnă*

Partea I

TESTUL

Citește textul de mai jos, apoi scrie răspunsurile la cerințele date.

„Când se luminează de ziua, Făt-Frumos vede că șirul munților dă într-o mare verde și întinsă, ce trăiește în mii de valuri senine, strălucite, cari treieră aria mării încet și melodios, până unde ochiul se perde în albastrul cerului și în verdele mării. În capătul șirului de munți se oglindea în fundul mării o măreață stâncă de granit, din care răsărea ca un cuib o cetate frumoasă, care, de albă ce era, părea poleită cu argint. **Din zidurile arcate răsăreau ferestre strălucite**, iar dintr-o fereastră deschisă se zărea, printre oale de flori, un cap de fată oacheș și visător, ca o noapte de vară. Era fata Genarului.“

Mihai Eminescu – *Făt-Frumos din lacrimă*

- Recunoașterea personajelor literare și a determinanților temporali ai acțiunii
- Activizarea vocabularului

1. Numește personajele care apar în text.
2. Precizează momentul în care se petrece acțiunea.
3. Găsește cuvintele:
 - a) cu sens asemănător sau identic pentru: *oacheș, zid, măreață*;
 - b) cu sens opus pentru: *se lumina, răsărea, întins*.
4. Formează substantivul și adjectivul pornind de la verbul „a se lumina“.
5. Desparte în silabe următoarele cuvinte: *ziua, noapte, treieră, fereastră, ochiul, stâncă*.
6. Formulează un enunț în care cuvântul „mare“ să fie altă parte de vorbire decât în textul dat.
7. Analizează, din textul dat, un verb la timpul prezent.
8. Substantivul „Făt-Frumos“ are rol de:
 - atribut.
 - subiect.
 - complement.
9. Transformă propoziția subliniată în text în propoziție simplă.

- Folosirea regulilor de despărțire în silabe
- Cuvinte cu aceeași formă, dar sens diferit
- Analiză morfo-sintactică

Partea a II-a

Realizează un dialog între Făt-Frumos și fata Genarului, în cel puțin zece rânduri.

- Scrierea imaginativă

Partea I: 54 de puncte (fiecare exercițiu câte 6 puncte); Partea a II-a: 36 de puncte; 10 puncte din oficiu; Total: 100 de puncte.

Partea I

Citește textul de mai jos, apoi scrie răspunsurile la cerințele date.

„Mă dezbrăcam repede de hainele groase și simțeam furnicarea dulce a căldurii. Mă așezai pe un scăunel cu trei picioare la foc și cu un geamăt lung de plăcere mai arunca în flăcări câteva găteje uscate de brad. Și ca totdeauna îmi întorsei ochii spre badea Damian, care privea cu admirație pe pădurar și-l întreba cu glas înăbușit, frecându-și cu palmele obrazul spân:

– Ei? Ce mai faci, prietine Anania?

– Bine, bine ... răspunse pădurarul stând cu spatele la sobă. Ia și noi ne petrecem vremea noastră și *scădem și îmbătrânim, iar muntele crește!* Îl suim tot mai greu ...“

Mihail Sadoveanu – *Drum la Moș Anania*

1. Numește personajele care apar în text.
2. Precizează locul și timpul în care se desfășoară acțiunea.
3. Explică folosirea punctelor de suspensie în textul dat.
4. Scrie cel puțin trei termeni din familia de cuvinte a substantivului „prieten“.
5. Înlocuiește adjectivele din expresiile date cu sinonimele acestora: *furnicarea dulce*, *glas înăbușit*.
6. Identifică și analizează numeralul din textul dat.
7. Identifică, în text, câte două substantive pentru fiecare gen.
8. Explică enunțul subliniat în text.
9. Transformă dialogul în povestire.

● Recunoașterea personajelor literare și a determinantilor spațio-temporali ai acțiunii

● Folosirea semnelor de punctuație
● Activizarea vocabularului

● Analiză morfologică și morfo-sintactică

● Desprinderea mesajului dintr-un enunț

● Scrierea imaginativă

Partea a II-a

Continuă povestirea, imaginându-ți o activitate de îngrijire a căprioarelor, iarna, în pădure.

În redactarea compunerii, vei avea în vedere: respectarea părților compunerii; folosirea corectă a ortografiei și a punctuației; așezarea corectă a textului în pagină; utilizarea unei exprimări expresive.

